

DATABÁZE ÚLOHY PRO NADANÉ

Stanovení listových barviv PŘÍRODOVĚDNĚ BADATELSKÁ OBLAST

učivo 2. stupně

Mgr. Olga Miklíčková

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

jihomoravský kraj

Pomůcky: nůžky, třecí miska s tloučkem, proužek filtračního papíru, cedník, menší úzká kádinka, kapátko

Chemikálie: ethanol, jemný písek, listy bobbkovišně či jiné rostliny

Bezpečnost: ethanol – vysoce hořlavý, chraňte před otevřeným ohněm a jinými zdroji zapálení

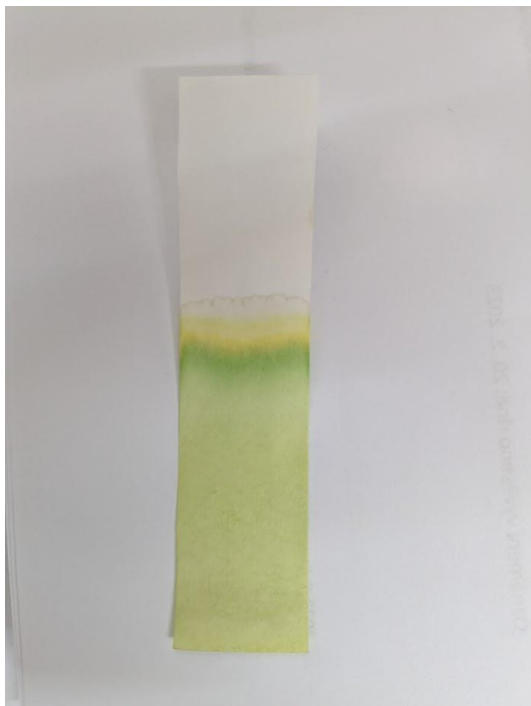
Postup: Do třecí misky vložíme nastříhané listy na malé kousky, přidáme lžičku jemného písku a trochu ethanolu, vše třeme do vzniku kašovité hmoty, poté přidáme větší množství ethanolu a přecedíme přes cedník do kádinky. Vložíme proužek filtračního papíru a ohneme jej přes okraj kádinky. Pozorujeme.

Obrázek 1: Nachystané základní pomůcky, zdroj autorka.

Obrázek 2: Začátek chromatografie, zdroj autorka.

Obrázek 3: Výsledný chromatogram barviv bobkovišně, zdroj autorka.

Obrázek 4: Výsledné chromatogramy barviv podzimních listů, zdroj autorka.

Otázky:

Jaká barviva se nachází v listech?
 Jaké separační metody byly použity?
 Jaké další separační metody znáte?

Závěr:

Listová barviva byla stanovena pomocí separační metody zvané chromatografie. Při tom byla využita další separační metoda – extrakce. Při extrakci se oddělovaná složka rozpustila v rozpouštědle (ethanolu) a následně za použití chromatografie byly identifikovány jednotlivé složky směsi barviv.

V listech se nachází zelené barvivo chlorofyl, dále jsme pozorovali žluté barvivo xantofyl a červené antokyan. Listová barviva jsou závislá na širokém spektru faktorů, například na ročním období, druhu rostliny či zdravotním stavu dané rostliny.

Mezi další separační metody řadíme: destilaci, krystalizaci, sublimaci, aj.